

Input 'Eerste helft' Leids Sportakkoord

d.d. 9 maart 2020 DIOK

Versie 1.2: dd 3 april 2020

Tafel 1: Inclusief sporten en bewegen -ouderen-

Thema	Wens/ concreet	Samenwerking nodig met:
Stimuleren van ouderen	Topsporters inzetten als rolmodel voor ouderen	
	Daag ouderen uit om hun interesse op kinderen over te brengen	
	Sport op Recept. Bij huisarts reclamemaken voor sport. Draai in de wachtkamer filmpjes ter inspiratie.	Huisarts
	Bewegingsprogramma voor ouderen, versterken lichaam en geest.	
	Kennismakingsaanbod voor volwassenen vergroten (meer verschillende sporten, meer bekendheid). Demonstratie van verenigingen om eigen sport te laten zien	Sportverenigingen
	De clubleden en kennissen, ouders netwerk gebruiken om ouderen van sportvormen te voorzien	Sportverenigingen / leden
	Iedere sportvereniging verbindt zich in een bepaald jaar –gezamenlijk- ouderen een proeftraining te geven	Sportverenigingen
	Proefsport voor ouderen (zoals schoolsport)	
	Onderzoeken wat mensen leuk vinden om te doen, b.v. wandeling uitzetten, met kleuters/peuters naar de dieren tuin, speeltuin, spelletjes doen	
	Ouderen ophalen vervoer	
	Ouderen in de wijk benaderen en betrekken. Buurtsportcoaches inzetten voor ophalen wensen en warme overdracht.	Buurtsportcoaches
	Fittest voor ouderen met persoonlijk advies (GGD meedenken over organisatie)	GGD
	Gebruik het Athletic Skills Model	
	Bewustwording, GALM-project	
Beweegvoorzieningen	Singelpark goed gebruiken, materialen en programma's aanbieden (bv. Denksporten, trimcircuit, jeu de boulesbaan)	
	Iedereen dansen	
	Skateboardpark realiseren	
	Tafeltennis voor ouderen overdag op iedere ochtend of middag (Docos)	
	Ruimte maken voor ouderen om te sporten	
Aangepast sporten voor ouderen, bijvoorbeeld walking sports.		

	Vitality Club	
	Denksporten	
	Krachtsport	
Bekendheid	Duidelijk en toegankelijk maken aanbod, weten wat waar gebeurt.	
Ondersteuning	Valpreventie (waardoor ouderen zekerder zijn om te bewegen)	
	Clubhuis De Derde helft (ontmoeting met mogelijk ook daarmee stimuleren bewegen), Clubgebouw als buurthuis	
	Ook de doelgroepen 35 - 45 en 45 – 67 (Iemand van 35 wordt ooit oudere. Het is goed om de nog niet ouderen te stimuleren voor bewegen waardoor deze ook als oudere actief kan blijven)	

Tafel 2: Inclusief sporten en bewegen -jeugd-

Tafeldiscussie:

Onderverdeling per groep:

- a. Starten met sporten voor de jonge jeugd > schoolsport incl. link met buurtsportcoaches, buitenschoolse activiteiten, gratis sportinstuif.
 - b. Voorkomen sportuitval in adolescentieleeftijd > Athletic Skills Model (ASM), ongeorganiseerd sporten die lifestyle uitstralen (zoals skaten).
 - c. Sporten voor kinderen uit kwetsbare gezinnen > sportinstuif, buitenschools, sporttuin.
 - d. Talentontwikkeling/topsportondersteuning > ASM
- Ouders + jeugd tegelijkertijd sporten > tijdens jeugdtraining sporten voor ouders, train de trainer
 - Multifunctionele open sportaccommodaties > incl onderhoud en financiering, optimaal gebruik, skaten/kunstgras/groen/multi-media/drinkwaterpunten, (sociaal)toezicht en inzetten op loze uren bestaande accommodaties.

Ambitie/ wens	Nodig	Afzender (indien bekend)
Beachhandbal/beachsport in zomermaanden voor de oudere jeugd		Saturnus
Alle jeugd stromen door van jeugd.... Naar onze vereniging omdat we het meeste kunnen bieden		Asopos
Samenwerking schoolsport met buurtsportcoaches		Patrick Nuttig
Inzet skateboards voor de jeugd	Skatepark	Orange skateboarding
Gebruik topsporters om de jeugd te inspireren		
Laat jeugd gemeenschapszin ontwikkelen door te sporten bij verenigingen		DIOK
Betere samenwerking met combinatiefunctionarissen en gemeente		DOCOS tafeltennis
Vergroten aantrekkelijkheid voor de jeugd door: divers aanbod van spelvormen binnen een sport + zowel recreatief als competitief aanbod aanbieden		
Gezamenlijke sportweek		SOL
Aandacht voor jongeren met minder financiële middelen		
Verenigingsondersteuning voor kinderen met ADD/ADHD/autisme		
Skillsgarden / ASM		
Crossovers met andere verenigingen; niet meer trainen, maar anders trainen.		
Tafeltennis naar scholen brengen; tafeltennislessen voor jeugd		DOCOS
Vergroten aanbod schoolspot. Alle verenigingen kunnen aanbod aanbieden		Patrick
Sportclinics op school		SOL

Zichtbaar maken: veiligheid + positieve sportcultuur in clubs. Dat maakt sport aantrekkelijk voor de jeugd		
SportBSO op sportvelden		
Sport kinderopvang opzetten binnen verschillende sportverenigingen		
Verschillende sporten aanbieden bij naschoolse opvang		
Aanbod aanbieden voor peuters en kleuters (is dit aanbod er?)		
Nijntje beweegdiploma voor bso en kinderopvang basisscholen		Gymsport
Promoten en aantrekken jeugd via school, wijkvereniging, kinderopvang	Sport coördinator	Pernix
Hangjongeren naar sportzaal halen: van straat houden		Turkse moskee
Gymles van basis/middelbare scholen verplaatsen naar een sportvereniging olv een coach (uitbreiding van de try-outs)		
Coördinatie van begeleiding		
Jaarlijkse campagne om kinderen kennis te laten maken met verschillende sporten	Scholen en verenigingen	
Georganiseerde sport voor jongeren 10-12 direct na school: pro-actief promoten en organiseren		
Sport in de school stimuleren; vrije uren gebruiken voor (denk)sporten		
Betaalde jeugd coördinator waterpolo		ZVL

Tafel 3: Inclusief sporten en bewegen -mensen met een afstand tot sport en bewegen-

Ambitie	Eigen inzet	Samenwerking	Afzender (indien bekend)
	Biedt GLi-gecombineerde leefstijl interventie aan Biedt voorlichting aan over gezond leven en/of GLi- coaching op leefstijl	Zoekt vertegenwoordiger sport voor volwassenen met een afstand tot sport (bv overgewicht) als contactpersoon	Carolien Linneman Waagcoach
Iedere Leidenaar in beweging; kwetsbare mensen dmv sport weer mee laten doen; ruim aanbod creëren ism sportclubs en (zorg)instellingen.	Verbinden van diverse partijen Coördinatie sportprogramma op maat Monitoring, logistiek, coördinatie, evenementen org.	Gemeente, zorginstellingen, sportclubs en vrijwilligers	Monique Koen, Life Goals Leiden
Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt laten participeren dmv trajectbegeleiding			Norbert i-Doe
creëren van laagdrempelig beweegaanbod bv door ophalen wensen bij de doelgroep	Advies over effectieve interventies voor diverse doelgroepen (evaluatie)onderzoek naar interventies en doelgroep	Buurtsportcoach inzetten om mensen toe te leiden naar beweegaanbod + ophalen wensen doelgroep	GGD
Buurtgym uitbreiden naar alle wijken	Adhv evaluatieonderzoek meedenken hoe uit te breiden		GGd Leanne Reijnen
Stap naar sport/bewegen voor patiënten makkelijker en laagdrempeliger te maken door informatie te verschaffen en stap te verkleinen		Samenwerking tussen sportaanbieders en wijksamenwerkingsverband	
Inzetten sportambassadeurs met een beperking Gebruik bekende parasporters als inspirator			
Helder maken wat de voordelen zijn voor verenigingen tav aanbod voor mensen met een afstand.			

Overzichtelijk en toegankelijk aanbod voor volwassenen (met drempelvrees) ism aanbieders bv een soort classpass			Waagcoach
Bewegingsprogramma voor GGZ patiënten (depressie), met als doel mensen weer met elkaar in contact te brengen.			Gymsport
Kinderen met en zonder beperking moeten samen spelen			
Vergroten van kennis en vaardigheden van trainers en begeleiders (mn over specifieke doelgroepen) bv door opzetten kennisbank			
Meer financiële steun voor G-zwemmen			ZVL-1886
Creëren van gehandicapten sportgroep met divers aanbod 8-18 jaar			Basalt
Afstand verkleinen tot de vereniging (mn Leiden Noord) dmv werving in de wijk		Nodig: wijkmaatschappelijk werker	Pernix
Sportcomplex als ontmoetingsplek voor gehandicapten en vitalen			
	Lifegoals als schakel voor alle soorten afstand		
Meer mensen helpen aan een gezonde leefstijl. Alle doelgroepen	Deskundigheid en expertise over andere manier van denken over de doelgroepen	Met gemeenten, buurt, deelnemers, specialisten die ook positief denken: elkaar helpen en ondersteunen hierin	Jasper Mulder, Roomburg/Motifactor
Verhogen sportdeelname van deelnemers met een beperking. Bv door uitleenbank van sporthulpmiddelen (wheels2sport)		Naast jeugdsportfonds ook volwassensportfonds inzetten	

Wensen		
Kennis en vaardigheden	Maak clubs inclusief dus onderdeel van de club	
	ledere vereniging biedt een vorm van inclusief sport en bewegen	
	De afstand tussen sport en maatschappij wordt verminderd door clubverband	
	Vraag clubleden buddy te zijn voor gehandicapten	
Aanbod	Aanbod voor aangepast sporten verbreden. Meer verenigingen + meer aanbieders	Patrick
	Skateboarden inzetten: buiten, het verbindt mensen, ongedwongen etc etc. Wel skatepark nodig	Clara Bik; super orange skateboarding
	De harde leerschool DIOK jongeren/verslaving	DIOK
Financiering	Ondersteuning voor integreren aangepaste sport in reguliere sportverenigingen (kennis + fin). Bijv rolstoel rugby	
	Geen subsidie aan verenigingen als je niet inclusief bent.	
	Armoede is een belemmering om te sporten	
	Meer bekendheid financiële regelingen om te kunnen sporten	
	Ondersteunen van sporters zelf, bv extra vergoeding regio taxi	
	In stand houden van vergoedingen voor sportrolstoel ed binnen WMO	
Kennismaken	Een middag openstellen van sportverenigingen voor jong en oud; alle doelgroepen (wellicht nadruk op volwassenen)	
	Try outs voor ouderen met een migratieachtergrond	
	Vrouwen van migratieachtergrond betrekken naar sportzalen voor meer bewegen	Moskee
	Statushouders kennislatten maken met sportactiviteiten	Annette Vluchtelingenwerk
	'Kies je aangepaste sport' vb uit Delft. Toepasbaar voor diverse doelgroepen	Sportief besteed groep
	Trajectbegeleiding i-Doe inzetten richting vrijwilligers in de sport (diverse doelgroepen met een achterstand: statushouders, verst beperkten,..)	i-Doe
	Instuifuren beschikbaar stellen	ZVL

Tafel 4: Vitale sport- en beweegaanbieders – vrijwilligers en leden-

Tafeldiscussie:

- Verenigingen staan onder druk van individualisering (waardoor minder leden bereid zijn zich voor langere tijd aan een vrijwilligersfunctie te committeren) en de noodzaak van professionaliseren (omdat leden veeleisender worden).
- Tegelijkertijd staan ledenaantallen onder druk (en daarmee ook de inkomsten) en wordt de gemeente Leiden niet ervaren als een gemeente die de verenigingen financieel vriendelijk tegemoet treedt (hoofdprijs betalen). Europese staatssteunregels staan meer financiële steun toe.

4 lijnen in de tafeldiscussie

1. Lang niet alle verenigingen hebben een vrijwilligersbeleid. Zo'n beleid is wel een noodzakelijke voorwaarde voor succesvolle werving en behoud van vrijwilligers. Een aantal opties werd aangedragen om hier verbetering in te brengen:
 - Laat verenigingen bij elkaar in de keuken kijken en van elkaar leren. Gemeente zou dit kunnen faciliteren maar het is ook iets dat verenigingen ook goed zelf onderling kunnen doen, evt. met behulp van sportbonden.
 - Geef cursussen in het opstellen van vrijwilligersbeleid, met do's en don't s. Mogelijk kunnen opleidingen als sport en Bewegen hier iets in betekenen?
2. Verenigingen moeten zich verplaatsen in wat potentiële vrijwilligers willen en kunnen. Dat kan op een aantal manieren:
 - Houd klussen behapbaar. Vraag niet meteen het allerhoogste niveau, maar knip klussen op in kleinere delen die mensen wel aan kunnen. Zo kun je functies als het penningmeesterschap best opknippen in 2 of 3 stukken.
 - Vrijwilligers hoeven niet per se iets met de club of sport te hebben (al is dat natuurlijk mooi meegenomen). Vooral bij buitensporten is het ook mogelijk dat ze bijv. onderhoudsklussen doen, omdat ze de klus leuk vinden (en het groepje waarmee ze die klus uitvoeren).
 - Gebruik mensen voor klussen op het moment dat ze er toch al zijn. Vraag ouders om even de limonade te regelen voor kinderen in de rust.
 - Zorg voor een goede opleiding en voor goede coaching van vrijwilligers. Dan blijven ze vaak langer.
3. Vergroot de groep waaruit je vrijwilligers haalt. Denk dan aan groepen als studenten, statushouders of zelfs reclassering (geen gewelds- of zedendelinquenten?). Maak ook gebruik van vacature- en klussenbanken, zoals i-Doe.
4. Zorg voor goede randvoorwaarden. Vrijwilligers (incl. bestuursleden en kader) schrikken soms van de wettelijke verplichtingen waar ze aan moeten voldoen. Denk bijv. aan de continue screening bij een VOG, of aan de bestuurlijke aansprakelijkheid (verzekering voor afsluiten). Vanuit de gemeente zou op dit punt meer ondersteuning kunnen worden geboden. Dat kan in de vorm van kennis en voorlichting. Maar het zou ook helpen als de gemeente de verenigingen verder ontzorgt. Dat kan met name door verenigingen en hun vrijwilligers niet te beschouwen als de zoveelste onderneming of projectontwikkelaar, maar om ze actief te helpen om hun plannen te realiseren.

>> Nieuwe leden, andere lidmaatschappen niet aan toe gekomen!!

Hoe kom je aan meer vrijwilligers?	Welke behoefte is er in de stad?	Algemene aandachtspunten	Wensen/ Overig
Vergoed de lidmaatschappen van leden die vrijwilliger zijn	Beter opleiden van trainers en Coaches (Saturnus)	Laat mensen iets doen wat bij ze past en wat ze leuk vinden. Dat houden ze langer vol.	Oudere lesgevers en betaalde coördinator voor het elementair zwemmen ZVL 1886
Deelnemers van programma's (bijv) Life Goals kunnen vrijwilliger worden bij de club	Training Jeugdskader en EHBO/BHV/AED cursussen ZVL 1886	Wees eerlijk over de taak, wat deze inhoudt en hoeveel tijd het kost.	Leefstijl aanpassing waardoor meer beweging, gezonder en sterker in de maatschappij
Ondersteun vrijwilligers fysiek en mentaal	Opleiden verenigingskader (Algemeen en Sportspecifiek) Hiervoor is een centrale opleidingscoördinator nodig	Vrijwilligers van verschillende verenigingen uitwisselen	DoCoS TT Naschoolse opvang met professionele hulp
65+ inzetten bij vervoer, begeleiding, coaching	Training voor Vrijwilligers		Vereniging meer betrekken bij activiteiten (denk aan naschoolse opvang)
Vacaturebank van- en voor vrijwilligersfuncties			
Leden en ouders van jeugdleden verplichten om vrijwilligerstaken te doen			
Beweegaanbod voor specifieke doelgroepen kan leiden tot vrijwilligerswerk van de deelnemers			

Tafel 5: Vitale sport- en beweegaanbieders – kader en bestuur-

Wens	Nodig:	Afzender (indien bekend)
Betere relatie met de gemeente		
Promoten van gebruik van accommodatie (optimale bezetting)	Geen nota van de gemeente	Pernix (Tom)
Niet-sport specifieke bestuurszaken outsourcen naar overkoepelende organisatie		
Ontzorgen sportverenigingen op gebied van financiën, vrijwilligers en onderhoud		
Kaderopleidingen	N*N, Gemeente, LSF	Docos tafeltennis
Training voor bestuursleden		Norbert i-Doe
Geschoold kader op peil brengen		ZVL
Intervisie/ uitwisseling sportbestuurders		
Tips uitwisselen met andere verenigingen over ledenadministratie, AVG, financiën etc.		
Kennis uitwisselen/ cursussen		
Pedagogische vaardigheden technisch kader		
Deels professionals breder inzetten (BSO, sport revalidatie, ouderen)		Hockey
Gezond kantineaanbod, Rookvrij		GGD
Lokale Vacaturebank opzetten specifiek voor bestuurlijk kader voor verenigingen + goede PR hiervoor		
Stageplekken aanbieden in sportbesturen bij hogescholen		
Ouderen vragen die met pensioen zijn (hebben tijd en ervaring)		
Aandacht voor eindeloze procedures voor bestuurders. Hierdoor meer tijd over voor de club		

Tafel 6: Duurzame sportinfrastructuur

Wens / ambitie	Nodig	Afzender (indien bekend)
Nieuw zwembad in 2022/2023		Lex Backer ZVL
Geluidsdichte scheidingswand nieuw zwembad		Lex Backer
Groen in de stad met echt gras (open atletiekbaan, trapveldjes, open groen, wandelparken, sportparken)		
Gemeenschappelijk geëxploiteerde sportfaciliteiten: complex voor alle leeftijden, sporten en denksporten	Gemeente en sportverenigingen die er samen tijd in willen steken	Harry Dekker, LDU wil meedenken
Regionaal beleid op gezamenlijk gebruik van sportaccommodaties		Jan Bolman, Leiden atletiek
Duurzaam als toekomstbestendig en als energie neutraal		Geertsen, DIOK
Bevorderen kwaliteit roeiwater + veiligheid/snelheid recreatieve vaart		
Multigebruik faciliteiten (meerdere sporten, BSO, ongeorganiseerde sport, ouderen activiteiten)		Hockey
Skatepark moet er komen		Super Orange skateboarding
Denksportcentrum	Gemeente voor starten	Raoul LSG, brengt know how in en 250.000 positieve exploitatie
Wandelgroep combineren met openbaar wandel en sport/beweeg route en oefeningen tussendoor (toestellen)		
Accommodaties overdag openstellen		
VL		Gymsport
Optimale samenwerking met sportbedrijf voor invulling van rustige/loze uren		ZVL
Sportnorm (voorzieningen laten meegroeien met demografische groei)		
Buurtsportcoach verantwoordelijk maken voor		

Tafel 7: Topsport die inspireert

Aantekeningen tafeldiscussie:

- Topsport speelt een belangrijke rol in het stimuleren van jongeren om te gaan sporten.
- Meer samenwerking tussen verenigingen, kennisoverdracht bijv op gebied van talent ontwikkeling
- Quick scan voor alle verenigingen in Leiden
- Sportprijzen belangrijke waardering/herkenning
- Topsporters (maar ook: lokale toppers en talenten) inzetten
- Topsport Leiden voor alle verenigingen inzetbaar;
- Talent scouten zowel op basisschool dmv nijntje programma als samenwerken met middelbare scholen
- Topsport Leiden kan veel bieden (workshops, subsidies, ondersteuning)
- Gezamenlijke communicatie lokale belangrijke wedstrijden (extra publiek en Leids gevoel)

Ambitie	Wensen	Afzender (indien bekend)
	Support voor City Triathlon	Lex Backer zvl 1886
	Financiële ondersteuning voor kampioenschappen en topsportevenementen in Leiden	Lex Backer
	Samenwerken op sporttechnisch beleid / van elkaar leren, kennisdelen	Gymsport
	Meer gezamenlijk topsport jeugd scouten. Samenwerking verenigingen	
	Talentidentificatie op school; basisschool via Nijntjeprogramma + samenwerken met middelbare scholen	
	Combi schoolsport - topsport	
	Financiële ondersteuning voor Europacup reizen waterpolo/kampen	Lex Backer
	Skaten is olympisch. Hiervan gebruik maken in pr. Nodig: skatebaan.	Orange Skating
Topsporters inspireren de vereniging om het beste uit zichzelf te halen (zowel vereniging als sport)		Asopos
Leidse topsporters gaan langs verenigingen om verhaal te vertellen, inspireren/kennisdelen		DIOK

In Leiden is ruimte voor topsport. Top en breedtesport zijn aan elkaar verbonden.		
Topsport inspireert maar moet dan wel serieuze plek hebben in sportbeleid		
Topsportvereniging nodigt een school uit bij een thuiswedstrijd		
Meer internationale grote sporttoernooien in Leiden		
Oranje sporters een rol geven in de vereniging		ZVL
Topsporters betrekken bij schoolsporttoernooien		
Topsport kan inspireren (om ambitie te hebben en te dromen) maar kan ook afschrikken. Bewegen is belangrijk		
Topsporters in contact brengen met de jeugd: bv trainingen verzorgen		DIOK
VB: Hockey eigen kweek, eigen helden, H1 en D1 traint de eigen jeugd.		
	Meer pr voor olympische kampioenen die nu de jeugd trainen	ZVL
	Leidenaars laten genieten tijdens het kijken naar topsport: trots op club, trots op Leiden, trots op NL.	
	Topsport: gastlessen LO	
	TRC opzetten voor de roeisport	
Inzet Topsport Leiden kan voor alle verenigingen in Leiden: workshops, expertise op vele terreinen		Topsport Leiden
	Platform voor overleg	Topsport Leiden
	Workshops organiseren (=aanbod)	Topsport Leiden
	Meer geld voor ondersteuning talenten + subsidiegelden voor speciale projecten/kaderopleiding	Topsport Leiden
Breng studerende topsporters naar ZVL, maak gebruik van dit huis.	Hiervoor nodig: samenwerking met universiteit en hogeschool.	Topsport Leiden